

Statens Arkiver har om behandlingen af en ansøgning om arkivadgang til materiale vedrørende drabet den 30. august 1943 på redaktør Carl Henrik Clemmensen, som var indgivet af Carl Henrik Clemmensens pårørende, oplyst følgende.

»Carl Henrik Clemmensens pårørende rettede i sommeren 1997 henvendelse til Lyngby Politi med anmodning om aktindsigt i dokumenter vedrørende drabssagen, herunder navnlig obduktionsrapporten. Lyngby Politi videresendte anmodningen til Justitsministeriet, der den 7. oktober 1997 videresendte anmodningen til Rigsarkivet til videre foranstaltning herfra.

Det relevante materiale identificeredes i Rigsarkivet som Højesterets sag nr. 231/1945. Det kan oplyses, at denne sag omhandler domfældelsen over Knud Flemming Helweg-Larsen for drabet på Carl Henrik Clemmensen.

Ifølge arkivlovens § 22, stk. 1, nr. 3, er arkivenheder, der omfatter sager inden for straffetsplejen, ikke umiddelbart tilgængelige før efter 80 år. Adgang til at benytte sådant materiale kræver i arkivlovens § 24, stk. 1-2, en dispensation fra rigsarkivaren, der forlods skal indhente samtykke til dispensationen fra den pågældende ressortmyndighed.

Rigsarkivet rettede i den anledning den 15. oktober 1997 henvendelse til Højesteret med spørgsmål om, hvorvidt retten kunne give samtykke til, at ansøgerne fik tilladelse til at benytte den nævnte sag. Ansøgerne orienteredes ved kopi af brevet til Højesteret.

Ansøgerne rettede derefter henvendelse til Rigsarkivet og præciserede, at deres ansøgning omfattede ikke kun højesteretsdommen, men »alle sagens dokumenter, herunder navnlig obduktionserklæringen.«

Rigsarkivet foretog derefter en særlig undersøgelse vedrørende obduktionsrapporten, hvorved det konstateredes, at obduktionen af Carl Henrik Clemmensen havde fundet sted ved Københavns Universitets Retsmedicinske Institut, men at der i instituttets arkiv i Rigsarkivet ikke fandtes særskilt materiale om obduktioner, idet oplysninger om resultaterne af en obduktion anførtes på dødsattesten. Derefter fik ansøgerne ved Rigsarkivets brev af 18. november 1997 tilladelse til at benytte den dødsattest for Carl Henrik Clemmensen, der var afleveret som en del af Sundhedsstyrelsens arkiv. Det bemærkes, at spørgsmål om adgang til dødsattester afgøres efter arkivlovens § 22, stk. 1, nr. 1, der fastsætter en 80 års tilgængelighedsfrist for arkivenheder,

der indeholder oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske forhold, og at dispensation fra denne tilgængelighedsfrist kan gives af rigsarkivaren alene, dvs. uden forudgående samtykke fra ressortmyndigheden.

Med hensyn til den ovennævnte Højesterets sag nr. 231/1945 svarede Højesteret den 10. december 1997, at Højesteret havde indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der ikke havde udtalt sig imod, at der blev givet ansøgerne adgang til dombogen og retsbøgerne, men derimod havde fundet, at ansøgningen i øvrigt ikke burde imødekommes. Begrundelsen herfor var, at der stadig verserede en sag i anledning af drabet på Carl Henrik Clemmensen.

Rigsarkivet meddelte derefter ved breve af 17. og 19. december 1997 ansøgerne, at der var givet dem adgang til Højesterets dombog og retsbøger vedr. sagen 231/1945, men at Højesteret ikke havde givet samtykke til adgang til sagens øvrige dokumenter, jf. ovenfor, og at rigsarkivaren på denne baggrund ikke kunne give dem den ønskede tilladelse.

Kulturministeriet henviser hertil.

Spm. nr. S 3209

Til kulturministeren (13/9 99) af:

Peter Skaarup (DF):

»Ønsker ministeren at gennemføre større åbenhed vedrørende arkivalier i offentlige arkiver?«

Svar (21/9 99)

Kulturministeren (Elsebeth Gerner Nielsen): Arkivloven blev revideret i folketingssamlingen 1996-97, specielt for at få større åbenhed i adgangen til de offentlige arkiver. Det blev dengang tilkendegivet, at regeringen ved en kommende revision, der i henhold til lovens § 41 skal finde sted senest i folketingsåret 2001-2002, vil se positivt på, om det er muligt at nedsætte den almindelige tilgængelighedsfrist fra 30 til 25 år. Samtidig blev det fremhævet, at beslutning om en eventuel ændring må afvente de erfaringer, der indhøstes med den mere lempelige praksis, lovændringen lagde op til. Overvejelser i retning af en eventuel lempelse af arkivlovens regler om tilgængelighedsfrister mv. vil naturligt tage afsæt i Tilgængelighedsudvalgets be-